

Krátké shrnutí projektu Bezpečná tranzice

V rámci organizace Transhelp z.s. se od roku 2019 setkáváme převážně s mladými lidmi, kteří se díky rozhodnutí projít tranzicí (období, kdy klienti dostávají hormonální terapii a začínají žít v roli, s níž se genderově identifikují) musí potýkat s neuvěřitelně těžkými situacemi. Jsou velmi často vystaveni šikaně ve škole nebo v práci, stávají se obětí násilí z nenávisti, rozpadají se jim rodinné vazby, musí řešit existenční potíže ... Proto Transhelp vznikl, abychom oslovili komunitu transgender lidí s prosbou o pomoc, dokázali shromáždit finanční prostředky od dárců a díky tomu mohli pomáhat lidem v hmotné nouzi. Postupem času jsme si uvědomili, že by bylo dobré najít systematictější řešení, a proto jsme vytvořili tento projekt.

V rámci projektu jsme si vytkli za cíl, že na základě empatického přístupu k našim klientům z řad transgender osob identifikujeme a vyvineme návrh řešení problematických situací, do kterých se naši klienti v průběhu tranzice dostávají. Toto řešení jsme poté společně s klienty otestovali.

Uskutečnili jsme v našich podmínkách unikátní kvantitativní výzkum formou online dotazníků mezi transgender osobami. Oslovili jsme 1200 převážně transgender osob a vyhodnotili jsme 424 došlých odpovědí. Na základě analýzy odpovědí jsme vytvořili modelové osoby Adam, Eva, Nikola. Adam představuje klienta mladého muže, charakterizuje ho věta „... už to nedávám, hodím si to ...“. Eva je mladá žena, kterou by dobře popsala věta „... uvěřit, že budu mocí jednou žít život jako každý jiný "normální" člověk...“. Nikola je oproti tomu starší žena nebo muž se slovy „... já už nemůžu ...“.

V návaznosti na zjištění z výzkumu jsme vytvořili design služby **Průvodce tranzicí**. Tento návrh služby by měl v budoucnu pomoci Transhelpu nebo dalším organizacím zaměřeným na podobnou cílovou skupinu v poskytování služeb klientům, kteří prochází tranzicí. Identifikovali jsme klíčové body služby a otestovali jsme je s klienty typu Adam a Eva. Zatím se nás neobraceli klienti typu Nikola, ale je to spíše otázka času, kdy k tomu dojde. Osvědčil se nám koncept proškolené osoby (průvodce/kyně), která se pravidelně setkává s klienty, sleduje jejich vývoj a pomáhá jim řešit problémy. Často je nutné kontaktovat další odborníky, např. s dlouhou problematikou, exekucemi, terapeutickou pomocí ... S podobným konceptem jsme se setkali i u jiných organizací (Renadi, DOM), ale transgender osobám doposud nikdo podobnou službu neposkytoval. Průvodce stráví s klientem zhruba rok, což bývá podstatná doba tranzice.

Díky projektu jsme navázali kontakty s řadou neziskových organizací, Městskou částí Praha 8 a Městskou částí Praha 6. Od MČ Praha 8 jsme získali do ročního pronájmu (s možností prodloužení) byt na Praze 8, kde jsme ubytovali prvního klienta v nouzi. MČ Praha 8 nám pomohla i poradenstvím v sociální oblasti i vstřícnou spoluprací (např. využitím nábytkové banky, stěhováním). Dále jsme uskutečnili ve spolupráci s MUDr. Hanou Fífkovou 4 setkání s výchovnými poradci/kyněmi (základní, střední školy, různé regiony), 2 setkání s řediteli škol, 2 setkání s psychology, 1 setkání s rodinnými poradci, 2 setkání s endokrinology, 1 setkání se sexuology, 2 setkání s rodiči a veřejnou přednášku MUDr. Hany Fífkové v prostorách Velkého mlýna na Praze 8 na téma „Transgender – módní trend, nebo rodový nesoulad dítěte?“ v rámci akce Podvečery pro rodinu o rodině. Navázali jsme úzkou spoluprací s organizací Aperio a proškolili jsme pracovníky/ce krizové linky organizace Aperio v problematice transgender a osob v tranzici.

Co dál?

Z důvodu zefektivnění naší práce a zvýšení kvality služeb bude nutné změnit stávající webové řešení stránek Transhelpu v informační systém a doplnění strukturovaných informací, které jsou důležité pro veřejnost (odbornou i laickou), ale především pro naše klienty a klientky. Rádi bychom vybudovali informační systém, který provede člověka kritickými místy tranzice. Přemýšlíme o zapojení modelu umělé inteligence, což by velice zefektivnilo službu **Průvodce tranzicí**. Pozice průvodce/kyně je dost náročná, není snadné ji personálně obsadit, a proto by bylo dobré posílit fyzickou osobu i virtuálním pomocníkem. Pro naše klienty by bylo ideální mít průvodce, se kterým se mohou kdykoli spojit. Osobní kontakt by už nemusel být tak častý.

Dále se ukázalo, že jsou i další oblasti, které stojí za pozornost a širší výzkum – jedná se například o nebinární osoby, dopad tranzice na genderovou rovnost, ekonomická náročnost tranzice, „život po tranzici“ – toto téma je paradoxně momentálně zcela opomíjeno, a přitom si zaslouží možná největší pozornost.